

Selle loo kirjutamiseks on mul mitmeid põhisi. Üks on see, et paljudel inimestel, välja arvatud kurtide laste vanemad, nende lähedased inimesed ja need, kel on kurtusega lähemaid kokkupuuteid, on väär või osaliselt väärad ettekujutused kurtide sotsiaalsest rollist ühiskonnas. Teise põhjuse-na toon selle, et Porkuni kurtide kooli aialoos on tänavune aasta tähtis, sest minu klass lõpetab kooli uue programmi järgi kahesteikümne klassiga. Eesti NSV-s kehtiva üldharidusliku kooli programmi kohaselt tähendab see kaheksandat klassi. Selle tõenduseks saame siis, kui eksamid õnnestuvad, kaheksaklassijst haridust tõendava tunnistuse, mida ei ole meist vanematel kurtide kooli vilistlastel. Võib-olla paneb ettenähtust rohkemate aastatega omandatud haridus mullgama, kuid sellega ei maksa rutata. Kolmandaks: tahan oma klassi pooldi meie koolile ja õpetajatele nende töö ja vae-va eest tänusõnu öelda.

Minu klassikaaslased tulid Porkuni kooli väga varakult, umbes nelja-aastaselt, mina seltsimeselt. Tol ajal oli ja on praegu koolis kolm lastearühma. Esimese rühma moodustasid esimest korda koolitulinud lapsed, teise rühma teist aastat olnud lapsed, kolmanda eelkooliealisi. Mina olin kolmandas rühmas ja mäletan sellepärast seda aastat paremini, sest ma ei puutunud varakult kurtidega kokku ega teadnud, et on olemas niisugune viipekeel, mis võimaldab oma-

taoliste hulgas üksteisest aru saada.

Enne kooli tulekut võisid meie teadmised olla null, võrreldes meievanuste kuuliate laste intellektuaalse tasemega. Vaimsest ei erine meie kooli lapsed kuuliatest millegi poolest. Enamik vanemaid ei mõistnud kurdistunud last ega osanud anda vastuseid ja teadmi-

mall: paa — paat, poo — pood, puu — puud, taa — taat, too — tool ja tuu — tuul. Esimene pool oli mõeldud õige häälduse ja rõhu harjutamiseks, teine pool mõistete kujundamiseks. Sealjuures kasutati mõistete teadvusse viimiseks palju vastavaid pilte ja esemeid.

Viimastel aastatel on Porkuni koolis õppeprogramm

EESTI AINUS KURTIDE KOOL

si küsimusi sisaldavale žestikulatsioonile — miimikale, kuigi nad sooviksid seda väga teha. Nagu nähtud, ammutasid terve kuulumisega lapsed rohkem neid huvitavaid teadmisi just kuulumisorganite kaudu, mille ta ei saagi meesugustel olla informatsiooni niisuguses mahas.

Mulle tundub, et kujundid ja emotsioonid on kurtide laste sisemise visuaalse maailma kujundamise komponendid. Järelikult saab teadvusse viia mõisteid visuaalsel tasemel, sellepärast oli minu eelkoolirühmas õpetus väga lihtne. Selle illustratsiooniks toon ühe meeldejäädud näite. Kasutasime väga lihtsaid mõisteid, nagu paat, taat, tool, tuul, puu jt. täpse-

täiustunud. Sellega seoses on ka lasteaja õpetus muutunud keerulisemaks. Nüüd õpetatakse lasteaja eelkoolirühma lastele palju vajalikke teadmisi, mille ta ei saa astuda esimesse klassi. Nüüd mõistavad meie kooli väikesed lapsed maailma hoopis laiemalt. Mida aeg edasi, seda enam peaksid neil olema üldsusega tihedamad sidemed. Keelebarjäär on neil väiksem, sest nemand on rohkem õppinud, ja õppinud ka õigesti hääldama. Meie oleme küll lasteajast peale õppinud hääldama, kuid lõhaka suhtumisega algusaastatel õige häälduse harjutustesse on praegu raskem puhtalt ja pingutuseta rääkida. Nüüd on koolis nooremates klassides kuuldaparaadid, mil-

lega harjutatakse kuulmist ja õiget hääldust. Enamikul on pisut kuulumissäilmeid, sellele toetub meie kooli kuuldetöö.

Peatsete Porkuni kooli lõpetajatena hindame väga õpetajaid, kes on teinud meiega suurt tööd ja näinud palju vae-va. Ja mitte üksnes seda. Nad kasvatasid mees mitmeid vajalikke iseloomujooni. Sageli ei hinnanud me õpetajate tööd õiglaselt. Arvasime neid enesete kallal norivat ja meie suhtes liiga nõudlikud olevat. Ka meil ei olnud kerge õppida, eriti kaheksandas klassis, kus mindi vanalt programmit üle uuele. Oli hulk tööd ja meeletähmigi. Oli tarvis õhtupoolikul ettenähtust rohkem aega õppida. Nüüd paneb isegi imestama, et pidasime vastu. Seda kõike tänu meie uuele klassijuhatajale L. Tammela ja endisele klassijuhatajale V. Thalfeldtile. Oleme kogenud endise klassijuhataja hingesoost, aga samuti praeguse õpetaja arusaamist ja inimlikkust. Neile oleme selle eest tänulikud. Meie koolis on peale nende veel suurepärased pedagoogid T. Jesse, T. Karon, V. Kuriks, K. Piit, J. Inno, T.-R. Künnapas, R. Griffel, S. Jalakas, A. Jalakas, P. Riitmuru jt. Nad on igati oma-pärase käekirjaga pedagoogid, kes õpetavad oma ainet südamisoojusega.

Kõige eest siiras tänu minu klassilt.

Tiit PAPP,
Porkuni Eriinternaatkooli
XII klassi õpilane